

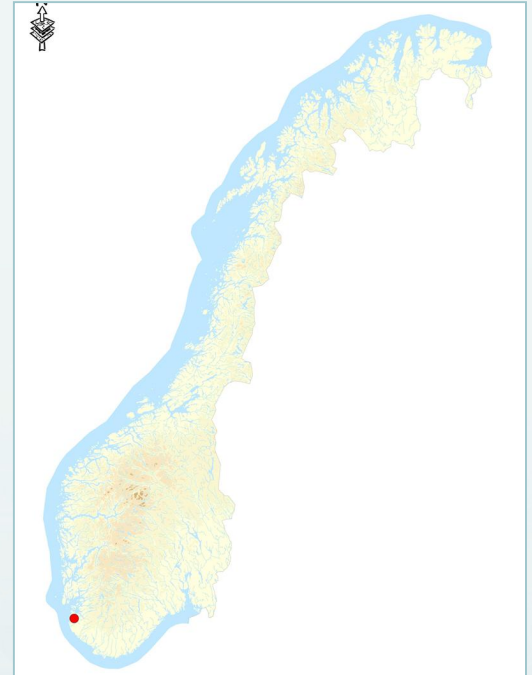
Argentinamaur *Linepithema humile*

Fremmed art

Argentinamaur er kjent for å være en av verdens mest invasive arter og har spredd seg fra Sør-Amerika til nesten alle verdensdeler. Arten fortrenger stedegne maur, kan være en pest innendørs og er kjent for å danne superkolonier. Det er fare for at arten på sikt vil kunne etablere seg i Norge.

Status
Risikovurdering 2012: Høy risiko (HI)

Arten er kun funnet en gang i Norge.

faktaark

Kjennetegn

Argentinamaur (*Linepithema humile*) er små brune maur på 2-3 mm og tilhører underfamilien Dolichoderinae. Sikker artsbestemmelse må gjøres av en ekspert. Mauren har karakteristiske tenner på mandiblene (kjevene), en konkav clypeus (munnskjold) og på ryggsiden er den nesten hårløs. Dronningene er to til fire ganger så store som arbeiderne.

Utbredelse

Maurens naturlige utbredelse er i sentrale deler av Sør-Amerika langs Paranaelvelsystemet. I dag har den spredd seg til land i alle verdensdeler bortsett fra Antarktis, og er tilstede i USA, Hawaii, Sør-Afrika, Japan, Australia, New Zealand og Sør-Europa. Arten har blitt spredd ved hjelp av menneskelig transport og aktivitet. Kun ett funn er kjent fra Norge; flere hundre arbeidsmaur ble i 2004 funnet i to leiligheter i Sandnes i Rogaland. Maurene var trolig kommet med hestetransport fra Italia og Spania hvor eierne av leiligheten nylig hadde vært.

Biologi

Mauren lager bol under løv og steiner, men kan også bli en pest innendørs. Bolene har gjerne flere dronninger, og en arbeidermaur lever ca. 4-5 måneder. En av grunnene til argentinamaurens invasjonssuksess er at den danner såkalte 'superkolonier', hvor maur fra ulike bol lar vær å angripe hverandre. Denne sosiale samarbeidsformen er uvanlig hos maur og har trolig oppstått etter at mauren spredde seg fra Sør-Amerika, siden fenomenet i hovedsak er kjent utenfor dens naturlige leveområde. I Sør-Europa er det kjent to slike superkolonier, den største består av millioner av bol som strekker seg over 6000km. Maur fra ulike superkolonier vil vanligvis være svært aggressive mot

hverandre, men nyere forskning tyder på at superkolonien i New Zealand, Australia, og de største superkoloniene i Japan, Hawaii, California og Europa muligens tilhører en global interkontinental superkoloni. Eksperimenter har vist at de nekter å angripe hverandre og at de er nærmere beslektet med hverandre enn med de mindre superkoloniene. Argentinamauren sine superkolonier utgjør de største biologiske samarbeidsenhetene som er kjent i verden.

Bestandsstatus

Argentinamaur er en av verdens mest invasive arter og har spredd seg til alle verdensdeler ved hjelp av menneskelig transport. Arten kan være en pest innendørs, og er vanskelig å bekjempe utendørs når den først har etablert seg. Mauren er ofte forbundet med by- og jordbruksområder, men mauren kan også etablere seg i naturområder lite påvirket av mennesker. Mauren er svartelistet fordi den angriper og fortrenger stedegne maur. Mauren blir gjerne totalt dominerende der den får fotfeste og siden den forstyrrer spillet mellom stedegne maur og andre arter, kan den gi store økologiske konsekvenser. I California har den fått skyld i

Argentinamaur er en av verdens mest invasive arter og svartelistet fordi den fortrenger stedegne maur og har negativ påvirkning på økosystemer.

nedgang av paddeiguan (*Phrynosoma coronatum*), og den er også kjent for å skape problemer for planter som er avhengige av maur for å spre frø.

Det er trolig for kaldt i Norge til at arten vil klare å etablere seg utendørs, men ved klimaendring og varmere temperaturer er det predikert at mauren vil trekke lengre nord og det er fare for at den da ville kunne etablere seg i Norge.

Referanser

- Giraud, T., Pedersen, J.S. og Keller, L. 2002. Evolution of supercolonies: the Argentine ants of southern Europe. PNAS 99 (9): 6075-6079
- Gómez, C., Roura-Pascual, N. og Birkemoe, T. 2005. Argentine ants *Linepithema humile* (Mayr, 1868b) infesting Norwegian flats. Norwegian Journal of Entomology 52: 63-64
- Roura-Pascual, N., Suarez, A.V., Gómez, C., Pons, P., Touyama, Y., Wild, A.L. & Townsend Peterson, A. 2004. Geographic potential of Argentine ants (*Linepithema humile* Mayr) in the face of global climate change. Proc. Roy. Soc. Lond. B Bio. 271 (1557): 2527-2535
- Van Wilgenburg, E., Torres, C.W. og Tsutsui, N.D. 2010. The global expansion of a single ant supercolony, Blackwell Publishing Ltd 3: 136-143

Lenker

- Wild, A. 2008. How to Identify the Argentine Ant, *Linepithema humile* [Nedlastet 20. april 2012]
<http://myrmecos.wordpress.com/2008/04/13/how-to-identify-the-argentine-ant-linepithema-humile/>